

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 725/08
01.04.2009. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Vesne Popović, Mirjane Grubić i Ljiljane Ivković-Jovanović, članova veća, u parnici tužioca AA, koga zastupa advokat AB, protiv tuženog Republika Srbija, Ministarstvo odbrane, Beograd, koga zastupa Direkcija za imovinsko-pravne poslove Sekretarijata Ministarstva odbrane, radi poništaja odluke, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kruševcu Gž1. br. 1681/07 od 23.11.2007. godine, u sednici održanoj 01.04.2009. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Kruševcu Gž1. br. 1681/07 od 23.11.2007. godine, tako što se ODBIJA kao neosnovana žalba tuženog i POTVRDUJE presuda Opštinskog suda u Trsteniku P1. br. 106/06 od 25.04.2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Trsteniku P1. br. 106/06 od 25.04.2007. godine, stavom prvim izreke poništeno je rešenje DZ Srbija i Crna Gora, Ministarstvo odbrane Beograd, br. 118-313-322/2005-04 od 05.05.2005. godine, kao i rešenje pod istim brojem od 03.06.2005. godine o prestanku radnog odnosa i tuženi je obavezan da tužioca vrati na rad. Drugim stavom izreke tuženi je obavezan da tužiocu na ime troškova parničnog postupka isplati 49.500,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Kruševcu Gž1. br. 1681/07 od 23.11.2007. godine, prvostepena presuda je preinačena tako što je tužbeni zahtev odbijen kao neosnovan, a u pogledu troškova postuka odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu tužilac je blagovremeno izjavio reviziju, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP-a, Vrhovni sud je našao da je revizija osnovana.

U postupku nema bitne povrede iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP-a, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a ni drugih povreda postupka na koje se ukazuje u reviziji.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilac je zasnovao radni odnos u tadašnjem Sekretarijatu za narodnu odbranu 1978. godine, a rešenjem Ministarstva odbrane od 01.03.1992. godine raspoređen je na radno mesto operativno-planski poslovi, kao viši saradnik, koje poslove je obavljao zaključno sa 06.06.2005. godine, kada mu je pobijanim prvostepenim rešenjem od 05.05.2005. godine prestao radni odnos. Tužiocu je prestao radni odnos bez njegove saglasnosti kao višku zaposlenih, zbog prestanka potrebe za njegovim radom, priznato mu je pravo na isplatu otpremnine u visini dvanaestostrukog iznosa bruto plate. Odlučujući o prigovoru tužioca na ovo rešenje, Ministarstvo odbrane je rešenjem od 03.06.2005. godine, odbilo prigovor kao neosnovan. Donošenjem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Republici Srbiji, na koji je Savet ministara Državne zajednice dao saglasnost, tužiočevo radno mesto je ukinuto, smanjen je obim poslova i zadatka. Osporenim rešenjem utvrđeno je da ne postoji slobodno radno mesto na koje se tužilac može rasporediti. Tužiocu nije ponuđeno neko drugo radno mesto koje bi odgovaralo njegovoj stručnoj spremi.

Polazeći od navedenih činjenica, prvostepeni sud je ocenio da su pobijana rešenja nezakonita, jer tužilac nije upoznat sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, niti mu je dostavljen program racionalizacije, da poslovi radnog mesta tužioca nisu ukinuti već je smanjen broj izvršilaca, kao i da je tužiocu nezakonito utvrđen otkazni rok od mesec dana u kome je trebalo da iskoristi godišnji odmor iako je tužiocu pripadao duži otkazni rok i pravo na otpremninu u visini od 24 prosečna lična dohodka ostvarena u poslednja tri meseca pre ostvarivanja prava na otpremninu. Iz tih razloga je prvostepeni sud poništio sporna rešenja i naložio da se tužilac vrati na rad.

Kako je tužilac u tužbi naveo da mu otpremnina nije isplaćena i da je to jedan od razloga zbog čega treba poništiti sporna rešenja, a tokom prvostepenog postupka ova činjenica nije utvrđena, Okružni sud je održao raspravu, saslušao tužioca kao parničnu stranku i utvrdio da mu je otpremnina utvrđena osporenim rešenjem, a u visini dvanaestostrukog iznosa bruto plate, isplaćena.

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja u prvostepenom postupku i činjenica koje je sam utvrdio na raspravi, drugostepeni sud je zaključio da su osporena rešenja zakonita, preinačio je prvostepenu presudu i odbio tužbeni

zahtev.

Osnovano se revizijom tužioca ukazuje da se zaključak drugostepenog suda zasniva na pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Merodavan propis za rešavanje statusa zaposlenih u Ministarstvu odbrane, koji su zbog prestanka potrebe za njihovim radom ostali neraspoređeni, odnosno kojima je prestao radni odnos jer nisu mogli biti raspoređeni na druge odgovarajuće poslove je Zakon o osnovama sistema državne uprave i o Saveznom izvršnom veću i Saveznim organima uprave („Službeni list SFRJ“, br. 23/78 ... „Službeni list SRJ“, br. 31/93 ...). Tužiocu je prestao radni odnos zbog prestanka potrebe za njegovim radom jer je prethodno donetim odlukama nadležnih državnih organa smanje obim poslova, zadatka i njihovih izvršilaca. Činjenica da nije doneto posebno rešenje kojim se utvrđuje da je tužilac ostao neraspoređen, ne utiče na zakonitost rešenja o prestanku radnog odnosa, jer je ono u njemu sadržano konstatacijom da ne postoji slobodno radno mesto na koje se tužilac može rasporediti. Prema navedenom Zakonu, tuženi nije bio dužan da donosi program rešavanja viška zaposlenih, dok je o tome kojim zaposlenima će kao višku prestati radni odnos, bio ovlašćen da odlučuje nadležni funkcioner organa u skladu sa svojom procenom o potrebama službe.

Međutim, zaposleni za čijim radom je prestala potreba, a nisu mogli biti raspoređeni na zadatke i poslove u istom ili drugom organu uprave, te su ostali neraspoređeni, u smislu člana 393. stav 3. u vezi stava 2. navedenog Zakona, ostvaruju prava iz radnog odnosa na način i pod uslovima koji su propisani za radnike ukinutih organa uprave. Ta prava su regulisana odredbama člana 394. istog Zakona, koji u stavu 5. u vezi stava 3. propisuje pravo na otkazni rok od jedne godine za radnike koji imaju do 15 godina radnog staža, odnosno rok od dve godine za radnike sa dužim stažom. U konkretnom slučaju osporenim rešenjima tužiocu je određen otkazni rok samo od mesec dana i to za period od dana donošenja rešenja 05.05.2005. godine do 06.06.2005. godine sa kojim danom mu je radni odnos prestao, što je suprotno navedenoj odredbi Zakona. Otkazni rok predstavlja period u kojima neraspoređeni radnik državnog organa koji se nije mogao rasporediti na odgovarajuće mesto u istom ili drugom državnom organu, ostvaruje prava iz radnog odnosa u istom organu u kojem je radio do prestanka radnog odnosa. Skraćivanjem navedenog roka tužiocu se uskraćuje zakonom priznata prava, među kojima i pravo na naknadu zarade, odnosno plate i ostala prava iz radnog odnosa. Kako prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilac ima preko 15 godina radnog staža, zbog čega bi mu pripadao otkazni rok od dve godine, to su osporena rešenja tužene, koji mu je taj rok uskraćen nezakonita, kako je to pravilno ocenio i prvostepeni sud.

Iz navedenih razloga, Vrhovni sud je na osnovu člana 405. stav 1. ZPP-a, odlučio kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpstrukca

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

JD